

การศึกษาสัตว์หน้าดินในบริเวณแหล่งน้ำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3 บริเวณ ประกอบด้วย แหล่งน้ำที่ชุมชนเทศบาลเมืองตำบลหัวรอ อำเภอพระนครศรีอยุธยา บริเวณกระชังเลี้ยงปลาในแม่น้ำน้อยตำบลทางช้าง อำเภอบางบาล และบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำของเกษตรกรในอำเภอบางบาล พบสัตว์หน้าดิน 4 Phylum ประกอบด้วย Annelida, Mollusca, Arthropoda และ Chordata สัตว์หน้าดินกลุ่มเด่นมีความคล้ายคลึงกัน ส่วนใหญ่เป็นพวกไส้เดือนน้ำจืดวงศ์ Tubificidae และ Naididae และสัตว์หน้าดินพวกตัวอ่อนแมลง *Chironomus* sp. คุณภาพน้ำบริเวณแหล่งน้ำที่ชุมชนเทศบาลเมืองตำบลหัวรอ อำเภอพระนครศรีอยุธยา และบริเวณกระชังเลี้ยงปลาในแม่น้ำน้อยตำบลทางช้าง อำเภอบางบาล โดยทั่วไปจัดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของคุณภาพน้ำผิวดิน ส่วนบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ อำเภอบางบาล จัดอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ส่วนคุณภาพดินตะกอนพบเนื้อดินเป็นทรายละเอียดซึ่งมีปริมาณสารอินทรีย์ต่ำในบริเวณแหล่งน้ำที่ชุมชนเทศบาลเมืองตำบลหัวรอ อำเภอพระนครศรีอยุธยา ส่วนบริเวณกระชังเลี้ยงปลา และบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ ในอำเภอบางบาลพบเนื้อดินเป็นโคลนเลนที่มีปริมาณสารอินทรีย์สูง ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อปริมาณและการกระจายของสัตว์หน้าดินประกอบด้วยอุณหภูมิ ความโปร่งใสของน้ำ ออกซิเจนละลายน้ำ ปริมาณสารอาหาร (ไนโตรเจนและไนเตรท) ปริมาณดิน โคลนเลน และปริมาณสารอินทรีย์รวมในดินตะกอน การศึกษานี้สามารถสรุปได้ว่าการพบสัตว์หน้าดินกลุ่มเด่นเป็นพวก pollutant-tolerant opportunistic species ที่สามารถอาศัยอยู่ในบริเวณที่เกิดมลภาวะจากสารอินทรีย์สูงในดินตะกอน และปริมาณออกซิเจนละลายน้ำต่ำ เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงการปนเปื้อนของมลภาวะจากปริมาณสารอินทรีย์ในแหล่งน้ำทั้ง 3 แห่ง

ABSTRACT

224423

A Studied on benthos of Ayutthaya Province area (municipal wastewater of Ayutthaya municipality; fish cage at Noi River, Bangban District and fish farm, Bangban District). Benthos were recognized 4 Phylum including Annelida, Mollusca, Arthropoda and Chordata were with order Tubificidae, Naididae and insect larva (*Chironomus* sp.) dominance of benthos were found. Water quality of these area were revealed standard level for aquaculture and cover quality follow from waterground. Soil characters were revealed fine sand (low organic matter) and silt-clay (high organic matter) from municipal wastewater of Ayutthaya municipality and fish cage/fish farm, respectively. However, Factors of environmental were influence on quanti and distribute of benthic (temperature, transparency, dissolve oxgengen, Nitrite, Nitrate and organic matter etc.). Finally, Dominance of benthic were found that they are pollutant tolerant pollutant-tolerant opportunistic species.